

HE 4/2012 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle turvallisuusluokittelun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Israelin välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Israelin välisen sopimuksen turvallisuusluokittelun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon välittäminen ja suojaaminen Suomen ja Israelin välillä sopimuspuolten puolustus- tai turvallisuushallintojen kesken tai niitä varten puolustus- tai turvallisuusalan tutkimuksen, hankintojen tai tuotannon yhteydessä taikka puolustus- tai turvallisuusalan asioiden tai hankkeiden yhtey-

dessä. Kysymys on arkaluonteisista tietoinen-
neistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvalisuuden tason toteuttamista edellyttäviksi.

Sopimus tulee voimaan, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	4
2.1 Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista.....	4
2.2 Turvallisuusselvityksiä koskeva lainsäädäntö.....	8
3 ESITYKSEN TAVOITTEET.....	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	8
4.1 Vaikutukset kansalaisiin.....	8
4.2 Vaikutukset elinkeinoelämään.....	9
4.3 Taloudelliset vaikutukset.....	9
4.4 Vaikutukset hallintoon.....	9
5 ASIAN VALMISTELU.....	9
6 RIIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	10
2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	15
3 VOIMAANTULO.....	15
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	16
4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	16
4.2 Käsittelyjärjestys.....	17
LAKIEHDOTUS.....	19
Laki Israelin kanssa turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyin sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	19
SOPIMUSTEKSTI.....	20

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Tietoturvallisuudella tarkoitetaan kaikkia sellaisia menettelyjä, joiden avulla turvataan informaation sisällön suojaaminen ulkopuolisilta (tiedon luottamuksellisuus), tiedon muuttumattomuus (tiedon eheys) sekä tiedon käytettävyys. Tietoturvallisuuden varmistamiseksi käytetään erilaisia keinoja, joista tavallisimmat ovat henkilöstön luotettavuuden ja toimitilojen turvallisuuden varmistaminen, salassapitosäännökset ja tietojen käytön rajoittaminen vain sovittuun tarkoitukseen sekä erilaiset tietojen käsittelyyn ja siirtoon liittyvät menettelytapavaatimukset. Tietoturvaluusvaatimukset kattavat informaation koko elinkaaren sisältäen tietojen hankkimisen, muokkaamisen, käytön, luovutuksen, arkistoinnin ja hävittämisen.

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastuminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille. Tällaisien aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on sen vuoksi pidettävä erityistä huolta. Kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön osapuolena.

Kansainvälinen tietoturvaluusuyhteistyö, johon Suomikin osallistuu, käsittää perinteisesti diplomaattiseen toimintaan samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen väliseen yhteistyöhön liittyvän ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Välittömän valtiovastuun piiriin kuuluvien kysymysten lisäksi kansainvälisillä tietoturvaluusvelvoitteilla on kuitenkin kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta, joiden puitteissa yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuussuojatun tiedon hyödyntämistä. Näin etenkin silloin, kun kyse on sellaisesta viranomaisen hankinnasta, jossa valtion suojattuja tietoja on annettava yritykselle kaupallisen sopimuksen

toteuttamista varten. Tällaisia ovat perinteisesti olleet erityisesti puolustusalan hankinnat.

Pyrkimyksistä huolimatta ei kuitenkaan ole osoittautunut mahdolliseksi toteuttaa tietoturvaluusalan monenkeskistä yleissopimusta. Pääasiallinen syy tähän ovat kansallisten lainsäädäntöjen ja hallintorakenteiden ja -tapojen eroavaisuudet, jotka puolestaan heijastelevat tietoturvaluuden sensitiivisyyttä osana kansallista kokonaisturvaluutta. Edellä sanotusta poikkeuksena on kuitenkin yhteispohjoismainen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehty yleinen turvallisuussopimus (SopS 128—129/2010).

Yleissopimuksen puuttuminen on pakottanut valtiot, Suomi mukaan luettuna, etsimään kahdenvälisiä sopimusratkaisuja. Suomi on tehnyt ensimmäisen kahdenvälisen tietoturvaluussopimuksensa Saksan liittotasavalan kanssa vuonna 2004. Sopimus tuli voimaan 16 päivänä heinäkuuta 2004 (SopS 96-97/2004). Vuotta myöhemmin allekirjoitettiin Suomen ja Ranskan välinen sopimus, joka puolestaan tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 2005 (SopS 66-67/2005). Kumpikin suuri Euroopan unionin (EU) jäsen on Suomelle tärkeä yhteistyökumppani niin turvallisuushallinnon kuin taloudellisen vuorovaikutuksenkin aloilla.

Tietoturvaluusustarpeiden painottumista enenevässä määrin myös taloudelliseen toimintaan ilmentää Suomen ja Euroopan Avaruusjärjestön (ESA) välinen yhteistyösopimus, jäljempänä ESA:n tietoturvaluusopimus, niin ikään vuodelta 2004 (SopS 94—95/2004). Sopimuksen eräs keskeinen tavoite on turvata Suomen elinkeinoelämän mahdollisuudet osallistua tasavertaisesti muiden jäsenmaiden kanssa ESA:n turvallisuusluokiteltuihin tarjouskilpailuihin. Tietoturvaluusopimus on tehty myös Länsi-Euroopan unionin (WEU) kanssa (SopS 41 ja 42/1998)

ja Eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) kanssa (SopS 109 ja 110/2008).

Mainittujen sopimusten lisäksi Suomi on tehnyt voimassaolevan tietoturvaluusopimuksen Slovakian (SopS 116 ja 117/2007), Viron (SopS 12 ja 13/2008), Italian (SopS 23 ja 24/2008), Latvian (SopS 33 ja 34/2008), Puolan (SopS 46 ja 47/2008), Bulgarian (SopS 116 ja 117/2008), Slovenian (SopS 22 ja 23/2009), Tšekin (SopS 53 ja 54/2009) ja Espanjan (SopS 38 ja 39/2010) kanssa sekä Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä (SopS 128—129/2010). Allekirjoittamista odottaa sopimus Alankomaiden, Iso-Britannian ja Sveitsin kanssa. Suomi on allekirjoittanut sopimuksen Luxemburgin kanssa joulukuussa 2011. EU:n jäsenvaltioiden välillä toukokuussa 2011 allekirjoitettu sopimus turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta on parhaillaan eduskuntakäsittelyssä (HE 123/2011 vp).

Suomen ja Israelin välinen sopimus koskee puolustus- tai turvallisuushallintojen kesken välitettyä tai vaihdettua turvallisuusluokiteltua tietoa tai turvallisuusluokiteltua aineistoa, koska Israel ei tee useita hallinnonaloja koskevia tietoturvaluusopimuksia. Koska sopimus koskee puolustusministeriön toimialaa, on sopimus neuvoteltu ja sen voimaansaattaminen hoidetaan valtioneuvostolain (175/2003) 8 §:n ja valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 luvun 16 §:n mukaan puolustusministeriöstä.

2 Nykytila

2.1 Laki kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista

Lain yleinen soveltamisala

Laki kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista (588/2004) säädettiin osana Suomen ja Saksan välisen tietoturvaluusopimuksen sekä ESA:n tietoturvaluusopimuksen voimaansaattamista. Laki katsottiin tarpeelliseksi muun ohella sen vuoksi, että kansainvälisten sopimusten panemiseksi täytäntöön on tarve poiketa asiakirjajulkisuuteen ja -turvaluusuteen perustuvista kansallisista järjestelyistä, jotka perustuvat pääosin viran-

omaisten toiminnan julkisudesta annettuun lakiin (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki.

Lakia kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista sovelletaan erityissuojattaviin tietoaineistoihin. Näillä tarkoitetaan salassa pidettäviä asiakirjoja ja materiaaleja, jotka on toimitettu Suomen viranomaiselle ja joiden lähettäjä on kansainvälisen, Suomea sitovan sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen mukaisesti tehnyt niihin turvallisuusluokkaa koskevan merkinnän. Määräysoikeus luovutettuun tietoon säilyy luovutuksen jälkeenkin aineiston luovuttaneella valtiolla. Lakia voidaan soveltaa vain, jos kansainvälinen sopimus on saatettu Suomessa voimaan perustuslaissa säädetyllä tavalla tai jos kysymys on Suomea muutoin sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta.

Lain soveltamisalan piiriin kuuluvia erityissuojattavia tietoaineistoja ovat lisäksi Suomen viranomaisen tai lain soveltamisalan piiriin kuuluvan elinkeinonharjoittajan laatimat asiakirjat, joista ilmenee Suomeen toimitettuihin asiakirjoihin sisältyviä tai materiaalista saatavissa olevia tietoja. Lain soveltamisalan piiriin kuuluvat niin ikään asiakirjat ja materiaalit, jotka on Suomessa tuotettu salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon perusteella.

Laissa säädetyt turvallisuusvelvoitteita sovelletaan silloinkin, kun sopimus tai säädös, johon säännösten soveltaminen perustuu, ei enää ole voimassa (15 §). Soveltaminen jatkuu niin kauan kuin se turvallisuusluokituksen perusteena olevan yleisen edun vuoksi on tarpeen.

Lain suhde julkisuuslainsäädäntöön

Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annettuun lakiin sisältyy kansallisten asiakirjojen tietoturvaluudesta annetuista säännöksistä poikkeavia säännöksiä. Laissa on kuitenkin yleinen viittaussäännös julkisuuslakiin. Niiltä osin kuin suomalaisten viranomaisten asiakirjoihin sisältyy muita kuin kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden piiriin kuuluvia tietoja kansainvälisestä yhteistyöstä, on sovellettava julkisuuslain ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Laissa on myös erityissäännös, joka koskee päätöksentekovaltaa siinä tilanteessa, että tietoja pyy-

detään julkisuuslain nojalla erityissuojattavasta aineistosta. Julkisuuslain mukaan tiedonsaantia koskevan pyynnön voi käsitellä ja ratkaista se viranomaisen, jonka hallussa asiakirja on. Tiedonsaantipyyntö voidaan kuitenkin siirtää toisen viranomaisen ratkaistavaksi julkisuuslain 15 §:ssä säädetyissä tilanteissa.

Lain soveltaminen elinkeinonharjoittajiin

Lakia sovelletaan viranomaisten lisäksi myös elinkeinonharjoittajaan ja tämän palveluksessa olevaan silloin, kun elinkeinonharjoittaja on sopimusosapuolena turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tai osallistuu tällaista sopimusta edeltävään hankintakilpailuun tai toimii tällaisen elinkeinonharjoittajan alihankkijana (1 §:n 2 mom.).

Turvallisuusluokitellulla sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka toisen valtion viranomaisen tai siinä kotipaikkaansa pitävä yritys taikka kansainvälinen järjestö tai toimielin aikoo tehdä tai on tehnyt kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tarkoitettulla tavalla Suomessa kotipaikkaansa pitävän elinkeinonharjoittajan kanssa, jos tarjouskilpailuun osallistuminen tai sopimuksen toteuttaminen voi edellyttää pääsyä erityissuojattavaan tietoaineistoon (2 §:n 3 kohta).

Lain mukaan elinkeinonharjoittaja voi pyytää yhteisöturvallisuus selvityksen ja arvion tekemistä voidakseen osallistua toisen valtion viranomaisen tai siinä kotipaikkaansa pitävän yrityksen järjestämään tarjouskilpailuun riippumatta siitä, onko Suomi tehnyt kyseisen valtion kanssa sopimuksen, jossa on määrättyä tietoturvallisuusvelvoitteista (1 §:n 3 mom.). Säännöksen tarkoituksena on turvata suomalaisten yritysten kilpailumahdollisuudet hankinnoissa silloinkin, kun hankintaan sovellettavissa olevaa kansainvälistä tietoturvaluussopimusta ei ole. Useimmat valtiot kuitenkin edellyttävät kahdensivälisen tietoturvaluussopimuksen olemassa oloa ulkomaisen turvallisuustodistuksen hyväksymiseksi.

Elinkeinonharjoittajalla ja tämän palveluksessa tai toimeksiannosta toimivalla on erityissuojattavia tietoaineistoja koskeva salassapitovelvollisuus (6 ja 7 §). Elinkeinonharjoittajalla on myös velvollisuus kansainvälis-

ten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi antaa tietoja sekä sallia viranomaisen ja kansainvälisen toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen turvallisuusjärjestelyihinsä ja toimitiloihinsa (16 §:n 2 mom., 18 §:n 2 mom.).

Lain täytäntöönpanoviranomaiset

Laissa on säännökset (4 §) niistä viranomaisista, jotka huolehtivat kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden hoitamisesta. Kansallisena turvallisuusviranomaisena (National Security Authority, NSA) kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä toimii ulkoasiainministeriö. Puolustusministeriö, pääesikunta, suojelupoliisi ja Viestintävirasto toimivat määrättyinä turvallisuusviranomaisina (Designated Security Authority, DSA). Näille viranomaisille voi kuulua muun ohella tarjous- ja hankintamenettelyihin liittyvien asiakirjojen turvallisuusluokittelu.

Henkilöstöturvallisuuteen liittyvien turvallisuus selvitysten laadinnasta huolehtivat suojelupoliisi ja pääesikunta (11 §). Yhteisöturvallisuus selvityksen laadinta kuuluu lain mukaan suojelupoliisille, paitsi silloin, kun kyse on puolustukseen liittyvästä hankinnasta, jolloin selvitysten tekemisestä huolehtii pääesikunta (12 §). Kansainvälisistä tietoturvaluusselvoitteista annetun lain 5 §:n 2 momentin mukaan kansallinen turvallisuusviranomaisen ja tehtävään määrätty turvallisuusviranomaiset voivat sen estämättä, mitä muun muassa toimivallasta yhteisöturvallisuus selvitysten laadinnasta säädetään, sopia tietyn tehtävän tai tehtäväkokonaisuuden hoitamisesta toisen turvallisuusviranomaisen lukuun, jos järjestely on tarpeen tehtävien hoitamiseksi tarkoituksenmukaisesti, taloudellisesti ja joutuisasti.

Laissa ei aiemmin määritelty viranomaista, jonka tehtävänä olisi arvioida tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen turvallisuutta. Eduskunnan 1 päivänä lokakuuta 2010 hyväksymässä kansainvälisistä tietoturvaluusselvoitteista annetun lain muuttamisesta annetun lain (885/2010) 4 §:n 1 momentissa Viestintävirasto nimettiin määrättyksi turvallisuusviranomaiseksi.

Laissa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista on säännökset viranomaisia ja elinkeinonharjoittajaa koskevasta tiedonantovelvollisuudesta (16 §). Säännösten tarkoituksena on varmistaa, että toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voisivat saada niille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset tiedot. Viranomaiset voivat myös salassapitovelvollisuuden estämättä antaa kansainväliseen tietoturvallisuusvelvoitteeseen perustuvaa yhteistyötä varten salassa pidettäviä tietoja ulkomaiselle sopimuspuolelle (17 §). Viranomaisella on myös oikeus sallia kansainväliseen tietoturvallisuusvelvoitteeseen perustuva kansainvälisen järjestön, toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen viranomaisen toteuttamiin turvallisuusjärjestelyihin ja toimitiloihin riippumatta siitä, mitä turvallisuusjärjestelyjen salassapidosta säädetään taikka säädetään tai määrätään pääsystä tiloihin, joissa käsitellään tai säilytetään salassa pidettäviä tietoja (18 §).

Kansallisen turvallisuusviranomaisen on lain mukaan ilmoitettava kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tarkoitetuissa tapauksissa toiselle sopimuspuolelle tietoonsa tulleesta turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan vaarantumisesta ja tietoturvallisuutta koskevan määräyksen loukkaamisesta sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin asian selvittämiseksi samoin kuin rangaistavaan tekoon syyllistyneen syyteeseen saattamiseksi (19 §).

Tietojen salassapito ja käytön sääntely

Erityissuojattava tietoaaineisto on pidettävä salassa (6 §:n 1 mom.). Salassapitovelvollisuus koskee myös elinkeinonharjoittajaa tämän ollessa osapuolena turvallisuusluokittelussa sopimuksissa.

Suomen tekemissä, käytännössä kahdenvälisissä sopimuksissa, jotka koskevat eri maiden viranomaisten välistä salassa pidettävien tietojen vaihtoa, on säännönmukaisesti määräys, joka rajoittaa luovutettujen tietojen käyttöä. Tämän mukaisesti erityissuojattavaa tietoaaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvallisuusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan (6:n § 2 mom.). Erityissuojattavien

tietoaaineistojen käyttöä koskee siten vahva käyttötarkoitussidonnaisuus.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 1 momenttia muutettiin lokakuussa 2010 siten, että tiedon salassapito on riippuvainen kunkin sopimuksen tai kansainvälisen velvoitteen sisällöstä (885/2010). Lainmuutos oli edellytyksenä muun muassa Pohjoismaiden välisen yleisen turvallisuussopimuksen hyväksymiselle ja voimaansaattamiselle Suomessa, koska sopimus ei edellytä tiedon ehdotonta salassapitoa. Muutos on tullut voimaan 1 päivänä marraskuuta 2010.

Turvallisuusluokittelu ja –toimenpiteet

Laissa säädetään velvollisuudesta merkitä erityissuojattavaan tietoaaineistoon sen turvallisuusluokka. Tietoaaineistoon tehty merkintä turvallisuusluokasta osoittaa, minkälaisia toimenpiteitä on toteutettava aineistoa käsiteltäessä (8 §). Mitä korkeampaan turvallisuusluokkaan aineisto kuuluu, sitä tiukempia tietoturvaluustoimenpiteitä edellytetään. Laissa on yleinen velvoite toteuttaa tietoaaineiston käsittelyssä sen turvallisuusluokkaa koskevia käsittelymääräyksiä sekä valtuus säätää erityissuojattavan tietoaaineiston käsittelyssä noudatettavista turvallisuusluokitusta vastaavista teknisistä turvallisuustoimenpiteistä valtioneuvoston asetuksella (9 §). Tietoturvaluudesta valtioneuvoston asetuksen (681/2010), jäljempänä tietoturvaluusasetus, 11 §:ssä on säädetty turvallisuusluokitusmerkintää koskevista erityissäännöksistä ja 12 §:ssä turvallisuusluokituksen vastaavuudesta.

Turvallisuusluokiteltuja aineistoja käsiteltäessä on lain mukaan huolehdittava siitä, että tietoja säilytetään asianmukaisissa tiloissa. Tilojen turvallisuusvaatimuksista on säädetty tietoturvaluusasetuksen 14 §:ssä.

Lakiin kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista on kirjattu kansainvälisissä sopimuksissa yleinen vaatimus siitä, että turvallisuusluokiteltuja tietoja viranomaisissa käytettäessä noudatetaan suurta pidättyvyyttä ja että tietoihin annetaan pääsy vain niille, jotka tarvitsevat tietoja tehtäviensä hoitamisessa. Nämä henkilöt on nimettävä etukäteen, jos sopimuksessa tätä edellytetään. Sama koskee

myös 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa (6 §:n 3 mom.).

Henkilöstöturvallisuus

Kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa edellytetty henkilöstöturvallisuutta koskeva turvallisuus selvitys tehdään siten kuin turvallisuus selvityksistä annetussa laissa (177/2002) ja sen nojalla säädetään. Siten esimerkiksi selvityksen kohteena olevan henkilön oikeudet määräytyvät sanotun lain mukaisesti.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa on kuitenkin kaksi säännöstä, jotka ovat erityissäännöksiä suhteessa turvallisuus selvityksistä annettuun lakiin. Suppea turvallisuus selvitys on mahdollista laatia muissakin kuin turvallisuus selvityksistä annetun lain 19 §:ssä luetelluissa tapauksissa, jos se on tarpeen kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi (11 §:n 1 mom.). Toinen erityissäännös koskee viranomaisten toimivaltaa. Turvallisuus selvityksen tekee pääesikunta silloin kun turvallisuus selvityksen laatiminen on tarpeen puolustushallintoa tai puolustushankintoja koskevan kansainvälisen velvoitteen toteuttamiseksi. Muissa tapauksissa henkilöön liittyvien turvallisuus selvitysten laadinnasta huolehtii suojelupoliisi (11 §:n 2 mom.). Turvallisuus selvityksistä annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaan turvallisuus selvitykseen ei saa sisällyttää selvityksen laatineen viranomaisen arviota selvityksen kohteena olevan henkilön luotettavuudesta tai sopivuudesta virkaan tai tehtävään, ellei lain 9 §:ssä tarkoitettu valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite tätä edellytä. Koska pääsääntönä on, että turvallisuus selvitys ei sisällä arviota henkilön luotettavuudesta, laissa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista on erikseen mainittu henkilön luotettavuuden arviointi. Tällaisen arvion tekee turvallisuus selvityksen perusteella kansallinen turvallisuusviranomainen tai, jos turvallisuusviranomaisten välillä on niin sovittu, tehtävään määrätty turvallisuusviranomainen (11 §:n 3 mom.).

Arvioinnin perusteella annetaan henkilöstöturvallisuutta koskeva todistus (Personal Security Certificate). Se toimitetaan tavanomaisesti sopimuspuolen turvallisuusviran-

omaiselle sopimuksen osoittamalla tavalla. Laissa on myös säännökset todistuksen antamisesta henkilölle itselleen (14 §).

Yhteisöturvallisuus selvitys

Yhteisöturvallisuus selvityksellä varmistetaan elinkeinonharjoittajan toimitilojen ja käsittelykäytäntöjen asianmukaisuus sekä henkilöstön osaaminen. Elinkeinonharjoittajan luotettavuuden arvioinnilla varmistetaan erityisesti siitä, kuinka hyvin tämä pystyy huolehtimaan turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta. Yhteisöturvallisuusmenettely ja siihen perustuva arvio toteutetaan pääosin elinkeinonharjoittajalta itseltään saatujen tietojen perusteella sekä tämän toimitilojen turvallisuuden kartoituksella, ja tarvittavista toimenpiteistä huolehditaan elinkeinonharjoittajan kanssa tehtävän sopimuksen avulla. Selvityksen laatii suojelupoliisi. Pääesikunta huolehtii tehtävästä kuitenkin silloin, kun kysymys on puolustukseen liittyvästä hankinnasta. Selvitystä laadittaessa on otettava huomioon laissa yksilöidyt seikat, muun muassa se, miten suojataan turvallisuusluokiteltuja tietoja oikeudettomalta ilmitulolta, muuttamiselta ja hävittämislä, ja miten estetään asiaton pääsy tiloihin, joissa turvallisuusluokiteltuja tietoja käsitellään tai joissa harjoitetaan turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tarkoitettua toimintaa. Viestintävirasto laatii tarvittaessa osana yhteisöturvallisuus selvitystä selvityksen ja arvion siitä, täyttävätkö elinkeinonharjoittajan tietojärjestelmät ja tietoliikenteen järjestelyt kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista johtuvat vaatimukset. (12 §).

Määrätyt turvallisuusviranomaiset voivat toimialaansa kuuluvaa yhteisöturvallisuus selvitystä ja sen perusteella annettavaa arviota laatiessaan edellyttää, että elinkeinonharjoittaja sitoutuu huolehtimaan 12 §:n 1 momentissa tarkoitetuista ja muista kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. (13 §). Sitoumuksessa voidaan yksityiskohtaisemmin määritellä ne toimenpiteet, jotka elinkeinonharjoittaja toteuttaa täyttääkseen kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista johtuvat vaatimukset. Sitoumuksessa elinkeinonharjoittaja sitoutuu myös tekemään ne mah-

dolliset tarkistukset toimintaansa, jotka toiminnan turvallisuuskartoituksessa on havaittu. Turvallisuusselvityksen ja mahdollisen sitoumuksen jälkeen suojelupoliisi tai pääesikunta voi tehdä arvion elinkeinonharjoittajan luotettavuudesta ja antaa tätä koskevan turvallisuustodistuksen (Facility Security Clearance).

2.2 Turvallisuusselvityksiä koskeva lainsäädäntö

Henkilöstöturvallisuuteen liittyvistä turvallisuusselvityksistä säädetään turvallisuusselvityksistä annetussa laissa. Lain tarkoituksena on turvallisuusselvitysmenettelyä käyttämällä parantaa mahdollisuuksia ennakolta estää rikokset, jotka vakavasti vahingoittaisivat keskeisiä yleisiä tai yksityisiä etuja taikka erittäin merkittävää tietoturvallisuutta.

Turvallisuusselvitys voidaan tehdä virkaan tai tehtävään hakeutuvasta, tehtävään tai koulutukseen otettavasta taikka virkaa tai tehtävää hoitavasta henkilöstä, ja se voi olla perusmuotoinen, laaja tai suppea. Turvallisuusselvitys tehdään laissa määritellyissä tapauksissa, kuten silloin, kun Suomea sitova valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite edellyttää turvallisuusselvityksen tekemistä tai sen perusteella laaditun todistuksen esittämistä.

Yksityisyyden suojan perusoikeusluonteen vuoksi turvallisuusselvitysmenettely on tarkoin muotosidonnaista. Turvallisuusselvitys voidaan tehdä vain selvityksen kohteena olevan henkilön etukäteen antaman, nimenomaisen ja kirjallisen suostumuksen perusteella. Myös turvallisuusselvitysmenettelyssä käytettävät rekisterit on laissa lueteltu tyhjentävästi.

Jokaisella on oikeus saada tieto siitä, onko hänestä tehty turvallisuusselvitys tiettyä tehtävää varten. Selvityksen kohteella on myös oikeus pyynnöstä saada toimivaltaiselta viranomaiselta perusmuotoisen tai laajan turvallisuusselvityksen tiedot. Tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisesta rekisteristä peräisin olevaa tietoa, johon rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta.

Turvallisuusselvityslain kokonaistarkistusta varten asetettu työryhmä on luovuttanut mietintönsä oikeusministerille 31 päivänä

tammikuuta 2011. Työryhmälle annettuun tehtävään kuului turvallisuusselvityslain kehittäminen siten, että se vastaa Suomea sitovia velvoitteita ja kansainvälisesti yleisesti sovellettavia käytäntöjä.

3 Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa voimaan Suomen ja Israelin välinen tietoturvallisuussopimus ja sillä tavoin parantaa maiden välistä yhteistyötä puolustus- ja turvallisuushallintojen kesken tai niitä varten puolustus- ja turvallisuusalan tutkimuksen, hankintojen tai tuotannon yhteydessä tai puolustus- ja turvallisuusalan asioiden tai hankkeiden yhteydessä, kun hankkeiden toteuttaminen saattaa edellyttää arkaluonteisten salassa pidettävien tietojen vaihtoa.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Vaikutukset kansalaisiin

Sopimuksen voimaansaattamisen myötä Israelista Suomeen toimitettuihin puolustus- tai turvallisuusalan turvallisuusluokiteltuihin tietoihin ja materiaaleihin sovellettaisiin lakia kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista. Lakiin sisältyy erityissäännös, jonka mukaan toisen sopimuspuolen salassa pidettävät ja turvallisuusluokitellut asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot ovat myös Suomessa salassa pidettäviä. Säännös poikkeaa muodoltaan julkisuuslain yleistä etua koskevista salassapitosäännöksistä, joissa salassapito on useimmissa tapauksissa riippuvainen siitä, minkälaisia vaikutuksia tietojen antamisella olisi suojattavalle edulle. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain mukainen salassapito on näin ollen sanamuodon mukaan kattavampi kuin yleisessä julkisuuslaissa. Lain 6 §:ää on kuitenkin muutettu 1 päivänä marraskuuta 2010 voimaantulleella lailla siten, että jatkossa erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta muuta johdu. Suomen ja Israelin välisessä sopimuksessa on kysymys asiakirjoista, joita jokin sopimuspuoli pitää salassa pidettävänä ja jotka se on määritellyt ja merkinnyt korkean tietoturval-

lisuuden tasoa edellyttäväksi. Tällaisia asiakirjoja on säännönmukaisesti pidettävä salaisina myös julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan. Merkittävimpänä erona on se, että viranomaisella ei olisi kansainvälisessä tietoturvaluokitusvelvoitteessa tarkoitettuun asiakirjaan kohdistuvaa tiedonsaantipyynnöä ratkaistessaan velvollisuutta erikseen perustella tiedon antamisesta aiheutuvaa vahinkoa. Tiedonsaantipyynnö on muutoin käsiteltävä julkisuuslain mukaisesti. Jos luokituksen oikeellisuudesta tai siitä, minkä asiakirjan tietojen vuoksi luokitusmerkintä on tehty, syntyy epäselvyyttä, viranomaisen on otettava yhteyttä asiakirjan laatineeseen sopimuspuoleen. Suomen ja Israelin välillä tehdyn sopimuksen 5 artiklan 3 kappale mahdollistaa tällaisen yhteydenoton.

Edellä olevan perusteella voidaan arvioida, että Suomen ja Israelin välisen tietoturvaluokitusvelvoitteen voimaansaattamista koskeva lakiehdotus ei asiallisesti vaikuta kansalaisten tiedonsaantia vähentävästi suhteessa siihen, mitä tiedonsaanti yleisen lainsäädännön mukaan on.

Henkilöstöturvallisuus on keskeinen tietoturvaluokituksen osa-alue. Koska jo laki kansainvälisistä tietoturvaluokituksista annettun lain mukaisen menettelyn käyttämistä henkilöstön luotettavuuden varmistamisesta, ehdotetun voimaansaattamislain hyväksyminen ei tarkoittaisi sitä, että kansalaisten yksityisyssälämän ja henkilötietojen suojaa kavennettaisiin aikaisempaan verrattuna.

4.2 Vaikutukset elinkeinoelämään

Sopimus antaa suomalaiselle puolustus- ja turvallisuusalan teollisuudelle, toisin kuin tähän asti, mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä Israelin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin. Vastavasti sopimus antaa Israelin teollisuudelle, toisin kuin tähän asti, mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä Suomen turvaluokiteltuun tietoon.

4.3 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutusta valtion talousarvioon eikä muitakaan vähäistä merkittävämpiä taloudellisia vaikutuksia.

4.4 Vaikutukset hallintoon

Esitykseen sisältyvän sopimuksen ja lain hyväksymisestä ei aiheudu hallintoa koskevia muutosvelvoitteita tai -tarpeita.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä puolustusministeriössä. Sopimuksen valmisteluun ja neuvotteluihin on osallistunut edustajia puolustusministeriöstä ja ulkoasiainministeriöstä.

Esityksestä on pyydetty lausunnot valtioneuvoston kansliasta, ulkoasiainministeriöstä, oikeusministeriöstä, sisäasiainministeriöstä, valtiovarainministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, pääesikunnalta, suojelupoliisilta ja Viestintävirastolta. Esityksestä on saatu kahdeksan lausuntoa. Lausunnoissa on puollettu sopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista.

6 Riiippuvuus muista esityksistä

Perustuslain muuttamisesta annetun laissa (1112/2011) on perustuslain 95 §:n 1 momenttia muutettu siten, että kansainvälisen velvoitteen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatettaisiin voimaan asetuksella. Perustuslain 80 §:stä johtuu, että jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, asetuksen antaa valtioneuvosto. Perustuslain voimaantulon jälkeen myös perustuslain 95 §:n 3 momentissa tarkoitettut asetukset antaisi valtioneuvosto. Perustuslain muutokset tulevat voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2012. Jos voimaansaattamislaki hyväksytään ennen perustuslain muutoksen voimaantuloa, asetuksenantovaltuutta koskeva kohta säilytetäisiin ehdotetussa muodossa. Jos sopimus hyväksytään perustuslain muutoksen voimaantulon jälkeen, olisi voimaansaattamisasetuksen antaja valtioneuvosto.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1 artikla. *Sopimuksen tarkoitus.* Artiklassa määritellään sopimuksen tarkoituksiksi suojata Suomen ja Israelin kesken välitetyt turvallisuusluokitellut tiedot. Suojaamista koskeva yleisvelvoite on ilmaistu sopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa, jonka mukaan sopimuspuolet sitoutuvat antamaan toisilleen toimittamalleen turvallisuusluokitellulle tiedolle saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla tiedolla.

Sopimuksen 1 artiklassa määritellään ne toiminnot, joihin sopimusta sovelletaan. Näitä ovat turvallisuusluokiteltu tieto ja/tai turvallisuusluokiteltu aineisto, jota välitetään tai vaihdetaan sopimuspuolten puolustus- tai turvallisuushallintojen kesken tai niitä varten puolustus- tai turvallisuusalan tutkimuksen, hankintojen tai tuotannon yhteydessä taikka puolustus- tai turvallisuusalan asioiden tai hankkeiden yhteydessä. Sopimusta sovelletaan siten vain sellaisten tietojen välittämiseen, jotka koskevat edellä mainittuja toimintoja ja jotka toisessa sopimusvaltiossa on varustettu erityisellä turvallisuusluokkamerkinällä.

Sopimusta ei sovelleta ainoastaan viranomaisten välisiin suhteisiin. Sitä sovelletaan myös sellaisiin, lähinnä taloudellista laatua oleviin sopimuksiin, joissa osapuolena on yksityinen yritys tai yhteisö ja joiden toteuttaminen mukaan lukien myös neuvotteluvaihe edellyttää turvallisuusluokitellun tiedon ja materiaalin hyödyntämistä.

2 artikla. *Määritelmät.* Artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisen kannalta keskeiset käsitteet seuraavasti:

Artiklan a kohdassa on turvallisuusluokittelun tiedon määritelmä. Sopimus koskee sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti turvallisuusluokiteltua tietoa laadintamuodosta riippumatta sekä esinettä tai sen osaa, joita sopimuspuoli välittää toiselle sopimuspuolelle ja jota on suojeltava luvattomalta paljastamiselta ja johon on tehty asianmukainen merkintä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Artiklan i kohdassa on tiedon määritelmä. Tieto tarkoittaa missä tahansa muodossa olevaa, myös kirjallista, suullista ja visuaalista, tietoa.

Artiklan ii kohdassa on aineiston määritelmä. Aineisto tarkoittaa asiakirjaa, tuotetta tai ainetta, johon tietoa voidaan tallentaa tai sisällyttää, ja se käsittää fyysisestä olomuodosta riippumatta kaiken, mistä tietoa voidaan saada, mukaan lukien mutta eivät yksinomaan kirjoitus, laitteistot, varusteet, koneet, laitteet, kojeet, mallit, valokuvat, tallenteet, jäljennökset, kartat ja kirjeet sekä muut tuotteet, aineet tai esineet.

Artiklan b kohdan mukaan turvallisuusluokitellulla sopimuksella tarkoitetaan sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvien osalistujien kanssa tai välillä käytyä sopimusta edeltävää neuvottelua tai tehtyä sopimusta, alihankintasopimusta tai muuta hyväksyttyä järjestelyä, joka koskee tuotteiden toimittamista tai urakoiden tai palvelujen suorittamista ja johon sisältyy pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon tai tällaisen tiedon tuottamiseen.

Artiklan c kohdan mukaan lähettävällä sopimuspuolella tarkoitetaan sopimuspuolta, joka luovuttaa turvallisuusluokiteltua tietoa. Kyseessä on näin ollen turvallisuusluokittelun tiedon omistaja. Määritelmä kattaa valtion ja sen lainkäyttövaltaan kuuluvien laitosten lisäksi myös julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt.

Artiklan d kohdan mukaisesti vastaanottavalla sopimuspuolella tarkoitetaan sitä sopimuspuolta, jonka käyttöön turvallisuusluokiteltu tieto on luovutettu. Määritelmä kattaa valtion ja sen lainkäyttövaltaan kuuluvien laitosten lisäksi myös julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt.

3 artikla. *Sopimuksen täytäntöönpano.* Artiklan 1 kappaleessa puheena oleva sopimus katsotaan erottamattomaksi osaksi sopimuspuolten ja mahdollisten muiden yhteisöjen välillä tulevaisuudessa tapahtuvien hankkeiden turvallisuuteen ja salassapitoon liittyvää turvallisuusluokiteltua sopimusta. Kappaleen alakohdissa (a—e) on määritelty tarkemmin toiminta, jossa sopimus tulee erottamatto-

maksi osaksi eri osapuolten välistä yhteistyötä.

Artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaan sopimus koskee puolustus- ja turvallisuusasioita koskevaa yhteistyötä.

Kappaleen b kohdan mukaan sopimus koskee turvallisuusluokitellun tiedon vaihtoa millä tahansa alalla.

Kappaleen c kohdan mukaan sopimus koskee yhteistyötä, turvallisuusluokitellun tiedon vaihtoa, yhteisyrityksiä, sopimuksia tai muita suhteita sopimuspuolten valtioiden yhteisöjen tai julkis- tai yksityisoikeudellisten yhteisöjen välillä puolustus- tai turvallisuusasioissa.

Kappaleen d kohdan mukaan sopimus koskee puolustusalan yhteisöihin liittyvien varusteiden ja osaamisen myyntiä sopimuspuolten välillä.

Kappaleen e kohdan mukaan sopimus koskee yksityisen tai muun edustajan, työntekijän tai asiantuntijan sopimuspuolten välillä välittämää turvallisuusluokiteltua tietoa, joka koskee puolustus- ja turvallisuusasioita.

Artiklan 2 kappaleessa määritellään sopimuspuolten velvoite ilmoittaa maansa asianomaisille virastoille ja yhteisöille sopimuksen olemassaolosta. Lisäksi sopimuspuolet suostuvat siihen, että sopimuksen määräykset sitovat kaikkia sopimuspuolten virastoja, yksiköitä ja yhteisöjä ja että nämä noudattavat niitä asianmukaisesti.

Artiklan 3 kappaleen mukaan sopimusta sovelletaan sellaisiin tuleviin sopimuspuolten tai sopimuspuoliin liittyvien virastojen, yksiköiden tai yhteisöjen välisiin neuvotteluihin tai sopimuksiin, jotka koskevat aiemmin artiklan 1 kappaleessa mainittuja asioita.

Artiklan 4 kappaleessa sopimuspuolille annetaan velvollisuus vastata turvallisuusluokitellusta tiedosta sen vastaanottamisesta alkaen. Sopimuksen asianomaisia määräyksiä ja käytäntöjä sovelletaan tähän vastuuseen.

4 artikla. Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset. Artiklan 1 kappaleessa määritellään kummankin sopimusvaltion toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset, joiden tehtävänä on vastata sopimuksen yleisestä täytäntöönpanosta ja valvonnasta. Suomessa toimivaltaiseksi turvallisuusviranomaiseksi on nimetty Suomen puolustusministeriö.

Koska sopimus koskee puolustusministeriön toimialaa, on sopimus neuvoteltu ja sen voimaansaattaminen hoidetaan valtioneuvostolain 8 §:n ja valtioneuvoston ohjesäännön 3 luvun 16 §:n mukaan puolustusministeriöstä. Lisäksi puolustusministeriö toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 §:n mukaan kansainvälisissä tietoturvallisuusvelvoitteissa tarkoitettuna määrättyinä turvallisuusviranomaisena (Designated Security Authority, DSA). Israelissa toimivaltaiseksi kansalliseksi turvallisuusviranomaiseksi on nimetty puolustusministeriö (Ministry of Defence, Directorate of Security for the Defence Establishment).

Artiklan 2 kappaleessa velvoitetaan sopimuspuolet ilmoittamaan toisilleen mahdollisista 1 kappaleessa tarkoitettuja toimivaltaisia turvallisuusviranomaisia koskevista muutoksista.

Artiklan 3 kappaleessa sopimuspuolet velvoitetaan tiedottamaan toisilleen mahdollisista muista sopimuksen täytäntöönpanoa varten nimeämistään turvallisuusviranomaisista. Suomessa erikseen nimettyjä turvallisuusviranomaisia ovat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 § mukaisesti puolustusministeriön lisäksi pääesikunta, suojelupoliisi ja Viestintävirasto. Artiklan 4 kappaleessa keskinäiset turvallisuussuunnitelmat sopimuksen mukaisen turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamista varten jätetään sopimuspuolten toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten myöhemmin sovittaviksi.

Artiklan 5 kappaleessa turvallisuusohjeiden ja -menettelyiden laatiminen turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi sopimuksen mukaisesti on molempien toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten tehtävänä. Lisäksi näiden on tiedotettava niistä asianmukaisesti.

5 artikla. Turvallisuusluokitus. Artiklan 1 kappaleessa määritellään, miten Suomen ja Israelin turvallisuusluokituksen tasot vastaavat toisiaan. Artiklaan on kirjattu myös kunkin luokan englanninkielinen käännös.

Korkein, ankarimpia tietoturvallisuustoimenpiteitä vaativa luokka on "ERITTÄIN SALAINEN" (SODI BEYOTER). Suomessa tähän luokkaan luetaan kuuluviksi tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa erittäin suurta vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muil-

le yleisille eduille. Suomen kansainvälisiä suhteita suojaavat julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, maanpuolustusta momentin 10 kohta ja turvallisuutta momentin 5, 8 ja 9 kohdat. Muita määritelmässä tarkoitettuja yleisiä etuja voivat olla esimerkiksi valtionjohdon ja valtiovieraiden sekä tietojärjestelmien turvallisuusjärjestelyjen suojaaminen (24 § 1 mom. 7 kohta) sekä kansantalouden toimivuus (24 § 1 mom. 11 ja 12 kohta).

Toiseksi korkein turvallisuusluokka on "SALAINEN" (SODI). Tähän kuuluvat Suomessa tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa merkittävää vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille.

Kolmanneksi korkein turvallisuusluokka on "LUOTTAMUKSELLINEN" (SHAMUR), jolla tarkoitetaan Suomessa tietoja, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille.

Neljänteen asiakirjaluokkaan "KÄYTTÖ RAJOITETTU" (SHAMUR) kuuluvat tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa haittaa yleisille eduille tai heikentää viranomaisen toimintaedellytyksiä.

Artiklan 2 kappaleen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi muuttaa turvallisuusluokitusta tai peruuttaa sen ainoastaan lähettävän sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

Artiklan 3 kappaleen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi pyytää lähettävän sopimuspuolen toimivaltaista turvallisuusviranomaista muuttamaan turvallisuusluokkaa, peruuttamaan sen tai ilmoittamaan valitseman turvallisuusluokan perusteet. Perusteiden ilmoittaminen on tärkeää silloin, kun suomalaiselta viranomaiselta pyydetään tietoja turvallisuusluokitellusta asiakirjasta. Viranomaisen on julkisuuslain 17 §:n säännösten mukaan katsottava, ettei tiedonsaantia rajoiteta enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeen. Jos pyydetyn asiakirjan turvallisuusluokitukselle ei Suomessa näyttäisi esimerkiksi ajan kulumisen vuoksi enää olevan perusteita, suomalaisen viranomaisen olisi otettava yhteys israelilaiseen turvallisuusvi-

ranomaiseen ja pyytää tätä harkitsemaan, olisiko turvallisuusluokituksen tarkistaminen Israelin kannalta mahdollista.

6 artikla. *Turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroinen suojaaminen.* Artikla sisältää keskeiset vastavuoroista suojaamista koskevat velvoitteet.

Artiklan 1 kappaleessa velvoitetaan sopimuspuolet toteuttamaan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki asianmukaiset toimenpiteet antaakseen turvallisuusluokitellulle tiedolle saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla tiedolle.

Artiklan 2 kappale kieltää luovuttamasta turvallisuusluokiteltuja tietoja kansainväliselle järjestölle, kolmansien valtioiden virkamiehille tai oikeushenkilöille taikka kolmansissa valtioissa oleskeleville kolmansien valtioiden kansalaisille ilman lähettävän sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen ennakolta antamaa kirjallista suostumusta. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 1 momentissa on salassapitovelvollisuutta koskeva erityissäännös, jonka mukaan kansainvälisen tietoturvallisuusluokitellun tiedon mukaisesti turvallisuusluokiteltu tieto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta muuta johdu.

Artiklan 3 kappaleen mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin siihen, jota varten se on annettu. Velvoitetta vastaava säännös on kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 2 momentissa.

Artiklan 4 kappale koskee henkilöstöturvallisuutta. Sen mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa voi saada vain henkilö, jolla on tiedonsaantitarve ja josta on tehty kansallisen lainsäädännön mukainen turvallisuus selvitys. Henkilöllä on lisäksi oltava annettuna lupa kyseisen turvallisuusluokitellun tiedon saantiin ja siihen liittyen hänelle on oltava selvitettynä kansallisen lainsäädännön sisältämät velvoitteet mukaan lukien rikosoikeudellinen vastuu. Lisäksi henkilölle on tullut antaa asianmukainen muu ohjeistus. Määräys on sopusoinnussa kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 3 momentin kanssa, jossa sallitaan tietoaaineistoon pääsy vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat

tietoja tehtävänsä hoitamiseen. Kansainvälisen tietoturvaluusvelvoitteen edellyttämä henkilöiden luotettavuuden varmistaminen toteutetaan Suomessa turvallisuusselvityksistä annetun lain sekä kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 11 §:n mukaisesti. Henkilöturvallisuusselvityksen laatii pääesikunta silloin, kun kysymys on puolustushallintoon liittyvästä asiasta, muutoin suojelupoliisi.

Kappale 5 sisältää yhteisen sopimuspuolia koskevan velvoitteen, jonka mukaan kumpikin sopimuspuoli varmistaa alueellaan sopimuksen täytäntöönpanon asianmukaisen valvonnan.

7 artikla. *Turvallisuusluokitellut sopimukset.* Artikla sisältää määräykset niitä tilanteita varten, joissa toinen sopimuspuoli aikoo sallia vastaanottavan sopimuspuolen lainkäyttövallan piiriin kuuluvan hankeosapuolen kanssa neuvottelut 2 artiklan b kohdassa tarkoitettujen turvallisuusluokitellun sopimuksen tekemiseksi.

Artiklan 1 kappaleen mukaan vastaanottava sopimuspuoli toimittaa tällöin pyynnöstä viipymättä lähettävän sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle asiaankuuluvat turvallisuusselvitykset.

Artiklan 2 kappaleen mukaan tarjouskilpailutilanteissa vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi ilman virallista pyyntöä toimittaa lähettävän sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle asiaankuuluvat turvallisuusselvitykset.

Artiklan 3 kappaleessa alihankkijoihin sovelletaan samoja turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevia vaatimuksia kuin turvallisuusluokitellun pääsopimuksen tehneeseen hankeosapuoleen.

Turvallisuusluokiteltuja sopimuksia koskevat kansalliset säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 1 § 2 momenttiin (soveltaminen elinkeinonharjoittajaan), 2 §:n 2 kohtaan (erityis-suojattava tietoaaineisto), 7 §:ään (vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto) sekä 12 (yhteisöturvallisuusselvitys) ja 13 §:ään. Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 13 §:ssä on säännökset hankintaosapuolen antamasta sitoumuksesta turvallisuustoimenpiteiden suorittamiseen. Kansal-

linen sääntely vastaa sopimusvelvoitteen vaatimuksia. Velvoitteen täyttämiseksi tarpeellisesta suomalaisen viranomaisen tietojenanto-oikeudesta säädetään kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 17 §:ssä.

Artiklan 4 kappaleessa vaaditaan sopimuspuolten tai valtion yhteisöjen tai yksityisten organisaatioiden, kuten teollisuuslaitosten, yritysten, tutkimuslaitosten tai tuki- ja/tai palveluorganisaatioiden, välisiin turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin asianmukainen turvallisuusartikla ja turvallisuusluokkien luettelo.

Artiklan 5 kappaleen mukaan turvallisuusluokiteltua sopimusta koskevien turvallisuus-toimien määrittämisessä ja hallinnoinnissa noudatetaan sen sopimuspuolen omia turvallisuusluokiteltujen sopimusten suojaamista säänteleviä normeja ja vaatimuksia, jonka maassa työ suoritetaan. Edellä sanotun sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen myös vastaa siitä, että näitä normeja ja vaatimuksia myös noudatetaan.

Artiklan 6 kappaleessa on velvoite sisällyttää turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin turvallisuusluokitellun sopimuksen turvallisuusvaatimuksista ja sen kunkin näkökohdan tai osa-alueen luokituksista hanketurvallisuusohjeistus (Programme Security Instructions, PSI).

8 artikla. *Turvallisuusluokitellun tiedon välittäminen.* Artikla sisältää määräykset menettelyistä siirrettäessä turvallisuusluokiteltuja tietoja sopimuspuolten kesken.

Artiklan 1 kappaleen mukaisesti turvallisuusluokkaan CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluva tieto välitetään diplomaattiteitse, jolleivät toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset muuta sovi. CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvan tiedon saanti on vastaanottajan kuitattava.

Artiklan 2 kappaleessa sopimuspuoli voi käyttää turvallisuusluokiteltua tietoa alueensa ulkopuolella ainoastaan, jos tiedon välittämisestä ja käytöstä on sovittu lähettävän sopimuspuolen kanssa etukäteen. Tällaisen tiedon välittämiseen ja käyttämiseen sovelletaan tätä sopimusta.

9 artikla. *Turvallisuusluokitellun tiedon kääntäminen, kopiointi ja hävittäminen.* Ar-

tikla sisältää määräykset siitä, miten eri turvallisuusluokkiin kuuluvia aineistoja saa kääntää, kopioida ja hävittää.

Artiklan 1 kappaleessa kielletään turvallisuusluokitellun tiedon kopioiminen ja kääntäminen muuhun kuin työtehtäviin tarvittavissa määrin.

Artiklan 2 kappaleen mukaan tietoa, joka kuuluu turvallisuusluokkaan ERITTÄIN SALAINEN (SODI BEYOTER), ei saa hävittää. Sen jälkeen kun sopimuspuoli ei enää katso tarvitsevänsä tietoa, on tieto palautettava lähettävälle sopimuspuolelle. Tieto, joka kuuluu turvallisuusluokkaan SALAINEN (SODI) tai sitä alempaan turvallisuusluokkaan, hävitetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

10 artikla. Vierailut. Artikla sisältää määräykset niistä menettelytavoista, joita noudatetaan järjestettäessä toisen sopimuspuolen edustajille vierailu toisen sopimuspuolen sellaisiin toimitiloihin, joissa turvallisuusluokiteltua tietoa kehitetään, käsitellään, tuotetaan tai varastoidaan taikka turvallisuusluokiteltuja hankkeita toteutetaan. Sopimuspuolen edustajien vierailut ovat osa tämän sopimuksen mukaista hankeyhteistyötä, mutta niillä voidaan myös pyrkiä varmistamaan turvallisuusluokiteltujen tietojen asianmukaisen suojaamisen edellyttämän tilaturvallisuuden toteutuminen. Vierailujen toteuttamiseen liittyvät säännökset ovat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä.

Artiklan 1 kappaleen mukaan vierailu on mahdollinen vain sellaisille lähettävän sopimuspuolen edustajille, joilla on vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen antama kirjallinen ennakkosuostumus. Suostumus voidaan antaa pyynnöstä henkilölle, joista on tehty turvallisuusselvitys. Lisäksi lähettäjäsopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen on tullut antaa lupa käsitellä turvallisuusluokiteltua tietoa.

Artiklan 2 kappaleessa on tarkemmat määräykset tiedoista, jotka on sisällytettävä vierailupyynnöön.

Artiklan 3 kappaleessa on määräaika 14 päivää sille, milloin vierailupyynnön on saatava vastaanottavalle sopimuspuolelle. Turvallisuusviranomaiset voivat sopia lyhyemmästä määräajasta.

Artiklan 4 kappaleessa on vierailuluvan enimmäisvoimassaoloaika 12 kuukautta.

Artiklan 5 kappaleessa edellytetään vierailijoiden noudattavan isäntäosapuolen maassa, toimielimessä, virastossa, organisaatiossa tai toimitiloissa sovellettavia kansallisia turvallisuusohjeita ja -suuntaviivoja.

Artiklan 6 kappaleessa vierailijoille annettu turvallisuusluokiteltu tieto rinnastetaan sopimuspuolten kesken vaihdettuun turvallisuusluokiteltuun tietoon.

Artiklan 7 kappale määrää isäntäsopimuspuolelle velvollisuuden toteuttaa isäntäsopimuspuolen maassa vieraileville lähettäjäsopimuspuolen henkilöstön edustajille tarvittavat turvallisuustoimet ja varotoimet fyysisen turvallisuuden varmistamiseksi.

Artiklan 8 kappaleen mukaan isäntäsopimuspuolella on kuitenkin velvollisuus antaa lähettäjäsopimuspuolelle erityisvaroitukset mahdollisista vierailijoiden turvallisuuden vaarantavista vihollisuuksista. Tämä sisältää myös terroriteot. Lisäksi isäntäsopimuspuolen on tällaisen varoituksen johdosta kaikki tarvittavat turvallisuustoimet ja varotoimet. Tämä voi tietyillä alueilla tarkoittaa vierailijan suojaamista ja evakuoitinta.

Artiklan 9 kappaleessa todetaan, että isäntäsopimuspuolen ja lähettäjäsopimuspuolen toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset koordinoivat yhdessä kaikki vierailijan fyysiseen turvallisuuteen liittyvät asiat.

11 artikla. Tietoturvaloukkaukset. Artiklan 1 kappaleessa sopimuspuolet veloitetaan ilmoittamaan viipymättä toisilleen epäilyistä tai paljastuneesta turvallisuusluokitellun tietoturvan loukkaamisesta tai vaarantumisesta.

Artiklan 2 kappaleessa sopimuspuoli, jonka lainkäyttövaltaan asia kuuluu, veloitetaan ryhtymään kaikkiin kansallisen lainsäädäntönsä mukaisiin toimenpiteisiin loukkauksen seurausten rajoittamiseksi ja loukkauksen jatkumisen estämiseksi. Toisen sopimuspuolen on pyynnöstä annettava tutkinta-apua, ja sille on ilmoitettava tutkimuksen tuloksesta sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Artiklan 3 kappaleessa todetaan, että tutkimuksen aiheuttamat kustannuksista vastaa tutkimuksen suorittava sopimuspuoli eikä toisella sopimuspuolella ole velvollisuutta korvata näitä kustannuksia.

Tämän artiklan velvoitteisiin liittyvät säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvalisuusvelvoitteista annetun lain 19 §:ään.

12 artikla. *Riitujen ratkaiseminen.* Artiklan 1 kappaleen mukaan kaikki sopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvät sopimuspuolten väliset riidat ratkaistaisiin yksinomaan sopimuspuolten välisissä neuvotteluissa.

Artiklan 2 kappaleen mukaan riitaisuuksia tai tulkintakysymyksiä ei saateta kansallisen tai kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Lisäksi niihin ei sovelleta kansallista lakia eikä kansainvälistä oikeutta.

13 artikla. *Kustannukset.* Artiklan mukaan kumpikin sopimuspuoli vastaa sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuneista kustannuksistaan.

14 artikla. *Ilmoitukset ja neuvottelut.* Artikla sisältää määräykset sopimuspuolten viranomaisten yhteistyöstä sopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Artiklan 1 kappaleen mukaisesti toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvän kansallisen lainsäädäntönsä ja sen mahdolliset muutokset.

Artiklan 2 kappaleessa todetaan toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten keskinäinen avustamis- ja neuvotteluvollisuus jomankumman aloitteesta.

Artiklan 3 kappaleessa annetaan toimivaltaisille turvallisuusviranomaisille oikeus kehittää yksityiskohtaisempia toimintamalleja sopimuksen toteutumisen edistämiseksi.

Artiklan 4 kappaleessa määrätään sopimuspuolten välisistä vierailuista. Näillä pyritään selventämään toisen sopimuspuolen turvallisuusluokitellun tiedon turvaamista koskevia menettelyjä.

Artiklan 5 kappale sisältää tarvittaessa ennakollisen yhteistyövelvoitteen sopimuspuolille sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien määräysten, ohjeiden, menettelyiden ja käytäntöjen osalta. Lisäksi velvoite koskee etenkin sopimuspuolten puolesta toimivia yksityis- tai julkisoikeudellisten yhteisöjen ja yritysten välisiä sopimuksia.

15 artikla. *Loppumääräykset.* Artiklassa on sopimuksen voimaantuloa, muuttamista ja irtisanomista koskevat määräykset sekä irtisanomisesta johtuvat velvollisuudet. Sopimus

on voimassa toistaiseksi. Sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten yhteisestä sopimuksesta. Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluessa irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta.

Artiklan 4 kappaleen mukaan sopimuksen tullessa voimaan Tel Avivissa 19 päivänä huhtikuuta 1994 tehty yhteisymmärryspöytäkirja järjestelyistä turvallisuusluokitellun tiedon ja aineiston suojaamiseksi lakkaa olemasta voimassa. Ennen sopimuksen voimaantuloa välitetty turvallisuusluokiteltu tieto suojataan tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

2 Lakiehdotuksen perustelut

Suomen perustuslain 95 §:ssä edellytetään, että kansainvälisen velvoitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan valtiosisäisesti voimaan erityisellä voimaansaattamislailla. Tällaiset määräykset tulee saattaa voimaan lailla myös silloin, kun velvoitteen johdosta ei ole tarpeen tarkistaa kansallisen lainsäädännön aineellista sisältöä. Koska Suomen ja Israelin välisen turvallisuus sopimuksen velvoitteiden toteuttamiseksi ei aineellista lainsäädäntöä ole tarpeen muuttaa, esitys sisältää vain ehdotuksen blankettilaiksi.

1 §. Lakiehdotuksen 1 §:n säännöksellä saatettaisiin voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

3 Voimaantulo

Suomen ja Israelin välisen sopimuksen 15 artiklan 1 kappaleen mukaan kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle, kun sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset vaatimukset on saatettu päätökseen. Samalla sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen sopimuksen voimaantulon ajankohdan.

Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaisia turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoituksesta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksessä tarkoitusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen veloitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (kts. esimerkiksi PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Edellä mainituilla perusteilla esitykseen sisältyvässä sopimuksessa on lukuisia eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä. Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala. Sopimuksen 2 artiklassa määritellään puolestaan, mitä tarkoitetaan turvallisuusluokitellulla tiedolla ja turvallisuusluokitelluilla sopimuksilla. Koska nämä sopimusmääräykset vaikuttavat joko suoraan tai välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, ne edellyttävät eduskunnan hyväksymistä (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 4 artiklassa määritellään Suomen toimivaltaiseksi turvallisuusviranomaiseksi puolustusministeriö. Koska sopimus

koskee puolustusministeriön toimialaa, on sopimus neuvoteltu ja sen voimaansaattaminen hoidetaan valtioneuvostolain 8 §:n ja valtioneuvoston ohjesäännön 3 luvun 16 §:n mukaan puolustusministeriöstä. Puolustusministeriö toimii kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 4 §:n mukaan kansainvälisissä tietoturvaluusvelvoitteissa tarkoitettuna määrättyä turvallisuusviranomaisena. Määräys on siten toteava, eikä sen siten ole katsottava edellyttävän eduskunnan hyväksymistä.

Sopimuksen 6 artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluvan turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka rajoittavat turvallisuusluokitellun tiedon välittämistä, käyttämistä ja pääsyä siihen. Artiklan 1 kappaleessa asetetaan sopimuspuolille velvollisuus toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki asianmukaiset toimenpiteet, jotta sopimuksessa tarkoitettua turvallisuusluokiteltua tietoa suojattaisiin. Sopimuspuolet ovat velvollisia antamaan tälle turvallisuusluokitellulle tiedolle saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuululle tiedolle. Artiklan 2 kappaleen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen on pääsäännön mukaan pidettävä turvallisuusluokiteltu tieto salassa.

Suomessa viranomaisten asiakirjojen julkisuus on pääsääntö. Jokaisella on perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tätä oikeutta voidaan rajoittaa välttämättömistä syistä vain lailla. Yleisesti sovellettavat säännökset salassapito- ja luokitusmerkinnästä on säädetty julkisuuslain 25 §:ssä. Lain 25 §:n mukaan salassa pidettävään viranomaisen asiakirjaan on tehtävä merkintä asiakirjan salassa pitämisestä, kun tällainen asiakirja annetaan asianosaiselle ja kun asiakirja on pidettävä salassa toisen tai yleisen edun vuoksi. Muihin salassa pidettäviin asiakirjoihin tehtävä merkintä on harkinnanvarainen. Julkisuuslain säännöksistä poiketen kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvaluusvelvoitteesta muuta johdu. Lisäksi samaisen lain 8 §:ssä on säännökset turvalli-

suusluokan merkitsemisestä erityissuojattavaan tietoaineistoon. Sen mukaisesti erityissuojattavaan tietoaineistoon on julkisuuslain säännöksistä riippumatta tehtävä kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteesta määritelty merkintä sen osoittamiseksi, millaisia tietoturvaluusvaatimuksia käsittelyssä on noudatettava. Sopimusmääräykset asettavat näin ollen Suomen lainsäädäntöä tiukemmat vaatimukset turvaluusluokitellun tiedon merkitsemiselle. Määräykset edellyttävät eduskunnan hyväksymistä.

Sopimuksen 6 artiklan 3 kappaleessa on edelleen ilmaistu turvaluusluokitellun tiedon käyttörajoitus ja 4 kappaleessa turvaluusluokiteltua tietoa saavia henkilöitä koskeva rajoitus. Artiklan 4 kappaleessa määrätään sopimuspuolten velvollisuudesta teettää asianmukainen turvaluusselvitys henkilöistä, joilla on tai saattaa olla pääsy sopimuksessa tarkoitettuun turvaluusluokiteltuun tietoon. Turvaluusselvitysten laadinnassa on otettava huomioon perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetty yksityiselämän suoja ja velvollisuus säätää henkilötietojen suojasta lailla. Suomessa turvaluusselvityksen kohteena olevista henkilöistä sekä selvityksessä sovellettavasta menettelystä on säädetty turvaluusselvityksistä annetussa laissa.

Sopimuksen 7 artiklassa on määräykset turvaluusluokitelluista sopimuksista ja niitä tekevien yritysten turvaluusselvityksistä. Yhteisöturvaluusselvitystä koskevat säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 12 ja 13 §:ään.

Sopimuksen 8 artiklassa on määräykset turvaluusluokitellun tiedon välittämisestä ja 9 artiklassa turvaluusluokitellun tiedon kääntämisestä, kopiointia ja hävittämistä koskevista seikoista. Turvaluusluokkaa vastaavista käsittelyvaatimuksista on säädetty kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 9 §:ssä. Aineiston kopioimista koskevat säännökset sisältyvät tietoturvaluusvelvoitteista valtioneuvoston asetuksen 17 §:ään ja hävittämistä koskevat säännökset asetuksen 21 §:ään, joten niiltä osin määräykset eivät edellytä eduskunnan suostumusta.

Sopimuksen 10 artiklassa on määräykset sopimuspuolen mahdollisuudesta vieraila

isäntäsopimuspuolen toimivaltaisen turvaluusviranomaisen kirjallisen ennakkosuostumuksen saatuaan toisen sopimuspuolen tiloihin, joissa kehitetään, käsitellään tai säilytetään turvaluusluokiteltua tietoa tai toteutetaan turvaluusluokiteltuja hankkeita. Sopimuspuolen edustajien vierailuiden tarkoituksena on varmistaa sopimuksen tarkoituksen toteuttaminen turvaluusluokiteltujen tietojen asianmukaiseksi suojaamiseksi. Tähän vierailuoikeuteen ei sisälly sellaista julkista vallan käyttöä ja tarkastusoikeutta, joka olisi ristiriidassa perustuslain kanssa (PeVL 179/1997). Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä on vastaavat säännökset vierailuja koskevan sopimusmääräyksen täytäntöönpanoon liittyvistä seikoista.

Sopimuksen 11 artiklassa edellytetään, että sopimuspuolet ilmoittavat välittömästi toisilleen, jos turvaluusluokitellun tiedon suoja on loukattu tai vaarannettu tai epäily tällaisesta loukkauksesta tai vaarantumisesta on olemassa. Sopimuspuolten on lisäksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti rajoittamaan tietoturvaloukkauksen seurauksia ja estämään loukkauksen jatkuminen. Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 19 §:ssä säädetään kansallisen turvaluusviranomaiselle kuuluvista velvoitteista sopimusmääräyksissä tarkoitetuissa tilanteissa.

4.2 Käsittelyjärjestys

Käsittelyjärjestyksen kannalta merkityksellisiä sopimusmääräyksiä sisältyy sopimuksen 6 artiklaan, joka asettaa rajoituksia turvaluusluokitellun tiedon tai materiaalin julkisuudelle. Sopimusmääräys on merkityksellinen perustuslain 12 §:n 2 momentin suojaaman, julkisuusperiaatteelle rakentuvan tiedonsaantioikeuden kannalta. Tätä tiedonsaantioikeutta saa rajoittaa vain lailla ja vain välttämättömyydestä syistä. Tällaisena välttämättömyydenä syynä voidaan pitää sen turvaamista, että Suomi ja suomalaiset yritykset voivat osallistua sellaisiin kansainvälisiin sekä Suomen ja Israelin kahdenkeskisiin toimiin ja hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää arkaluonteisen salassa pidettävien tietojen vaihtoa. Salassapitoa koskeva eri-

tyissännös on otettu kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:ään.

Suomen ja Israelin välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehtyyn sopimukseen ei voida katsoa sisältyvän sellaisia määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa ja 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hallituksen näkemyksen mukaan sopimus voitaisiin näin ollen hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus sen lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräysten voimaansaatamiseksi tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen tasavallan ja Israelin valtion välillä Helsingissä 5 päivänä toukokuuta 2011 tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Israelin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen tasavallan hallituksen ja Israelin puolustusministeriön edustaman Israelin valtion hallituksen välillä Helsingissä 5 päivänä toukokuuta 2011 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat

määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 9 päivänä helmikuuta 2012

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Puolustusministeri *Stefan Wallin*

Sopimusteksti

SOPIMUS

**SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
JA
ISRAELIN PUOLUSTUSMINISTERIÖN
EDUSTAMAN
ISRAELIN VALTION HALLITUKSEN
VÄLILLÄ
TURVALLISUUSLUOKITELLUN TIEDON
VASTAVUOROISESTA SUOJAAMISESTA**

Suomen tasavallan hallitus ja Israelin puolustusministeriön edustama Israelin valtion hallitus (jäljempänä “sopimuspuolet”), jotka

haluavat tehdä sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän sopimuksen tarkoituksena on suojata turvallisuusluokiteltua tietoa ja/tai turvallisuusluokiteltua aineistoa, jota välitetään tai vaihdetaan sopimuspuolten välillä sopimuspuolten puolustus- tai turvallisuushallintojen kesken tai niitä varten puolustus- tai turvallisuusalan tutkimuksen, hankintojen tai tuotannon yhteydessä taikka puolustus- tai turvallisuusalan asioiden tai hankkeiden yhteydessä, riippumatta siitä, vaihdetaanko tätä tietoa tai aineistoa valtion yhteisöjen vai yksityisten organisaatioiden kesken, tai jota syntyy tai tuotetaan tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan toiminnan yhteydessä.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä sopimuksessa
a) turvallisuusluokiteltu tieto tarkoittaa mi-

AGREEMENT

**ON MUTUAL PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND
AND
THE GOVERNMENT OF THE STATE OF ISRAEL/
THROUGH THE ISRAELI MINISTRY OF DEFENCE**

The Government of the Republic of Finland and the Government of the State of Israel, through the Israeli Ministry of Defence, (hereinafter referred to as the “Parties”),

desirous of laying down an Agreement on the mutual protection of Classified Information,

have agreed as follows:

Article 1

Purpose and Scope of Application

The purpose of this Agreement is to protect Classified Information and/or Classified Material transmitted or exchanged between the Parties in connection with research, procurement or manufacturing in the field of defence or security or in connection with defence or security related matters or projects by or for the defence or security administrations of the Parties, be it between government entities or private organizations, or arising or produced within the context of an activity falling within the scope of application of this Agreement.

Article 2

Definitions

1. For the purposes of this Agreement:
a) Classified Information means informa-

tä tahansa tietoa tai aineistoa, joka on lähettävän sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaan sen kansallisen turvallisuuden vuoksi suojattava luvattomalta paljastamiselta ja joka on merkitty asianmukaisesti, sekä tietoa tai aineistoa, joka on tuotettu tällaisen turvallisuusluokitellun tiedon pohjalta ja merkitty asianmukaisesti;

i) tieto tarkoittaa missä tahansa muodossa olevaa, myös kirjallista, suullista ja visuaalista, tietoa;

ii) aineisto tarkoittaa asiakirjaa, tuotetta tai ainetta, johon tietoa voidaan tallentaa tai sisällyttää, ja se käsittää fyysisestä olomuodosta riippumatta kaiken, mistä tietoa voidaan saada, mukaan lukien mutta eivät yksinomaan kirjoitus, laitteistot, varusteet, koneet, laitteet, kojeet, mallit, valokuvat, tallenteet, jäljennökset, kartat ja kirjeet sekä muut tuotteet, aiheet tai esineet;

b) turvallisuusluokiteltu sopimus tarkoittaa sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvien osallistujien kanssa tai välillä käytyä sopimusta edeltävää neuvottelua tai tehtyä sopimusta, alihankintasopimusta tai muuta hyväksyttyä järjestelyä, joka koskee tuotteiden toimittamista tai urakoiden tai palvelujen suorittamista ja johon sisältyy pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon tai tällaisen tiedon tuottaminen;

c) lähettävä sopimuspuoli tarkoittaa sopimuspuolta, tai sen lainkäyttövaltaan kuuluvaa julkis- tai yksityisoikeudellista yhteisöä, joka luovuttaa turvallisuusluokiteltua tietoa;

d) vastaanottava sopimuspuoli tarkoittaa sopimuspuolta, tai sen lainkäyttövaltaan kuuluvaa julkis- tai yksityisoikeudellista yhteisöä, jolle turvallisuusluokiteltua tietoa välitetään.

3 artikla

Sopimuksen täytäntöönpano

1. Tämä sopimus katsotaan erottamattomaksi osaksi sopimuspuolten ja/tai yhteisöjen välillä tulevaisuudessa mahdollisesti tehtävää sopimuspuolten ja/tai yhteisöjen välisten hankkeiden turvallisuuteen ja salassapitoon liittyvää turvallisuusluokiteltua sopimusta,

tion or material of any kind which, in the interest of the national security of the Originating Party, according to national legislation, requires protection against unauthorized disclosure and which has been marked accordingly, as well as any information or material that has been generated on the basis of such Classified Information and has been marked accordingly;

i) Information means any data, in any form, including written, oral and visual forms;

ii) Material means any document, product or substance where information may be recorded or embodied, and shall encompass everything from which information can be derived, regardless of physical character, including but not limited to writing, hardware, equipment, machinery, apparatuses, devices, models, photographs, recordings, reproductions, maps and letters, as well as other products, substances or items;

b) Classified Contract means any pre-contractual negotiations, contracts, subcontracts or other approved arrangements with or between the participants involved under the jurisdiction of either Party in order to supply products, execute works or provide services involving access to or generation of Classified Information;

c) Originating Party means the Party, as well as any legal public or private entities under its jurisdiction, providing Classified Information;

d) Recipient Party means the Party, as well as any legal or private entities under its jurisdiction, to which Classified Information is transmitted;

Article 3

Implementation of the Agreement

1. This Agreement shall be deemed to form an integral part of any Contract which may be made or signed in the future between the Parties or any entities related to the security and secrecy of projects between the Parties and/or entities relating to the Parties concern-

joka koskee seuraavia asioita:

- a) sopimuspuolten ja/tai niihin liittyvien yhteisöjen välinen yhteistyö puolustus- ja turvallisuusasioissa,
- b) sopimuspuolten ja niihin liittyvien yhteisöjen välinen yhteistyö ja/tai turvallisuusluokitellun tiedon vaihto millä tahansa alalla,
- c) yhteistyö, turvallisuusluokitellun tiedon vaihto, yhteisyritykset, sopimukset tai muut suhteet sopimuspuolten valtion yhteisöjen tai julkis- tai yksityisoikeudellisten yhteisöjen välillä puolustus- tai turvallisuusasioissa,
- d) puolustusalan yhteisöihin liittyvien varusteiden ja osaamisen myynti sopimuspuolten välillä,
- e) yksityisen tai muun edustajan, työntekijän tai asiantuntijan sopimuspuolten välillä välittämä turvallisuusluokiteltu tieto, joka koskee puolustus- ja turvallisuusasioita.

2. Sopimuspuolet ilmoittavat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti maansa asianomaisille virastoille ja yhteisöille tämän sopimuksen olemassaolosta ja suostuvat siihen, että tämän sopimuksen määräykset sitovat kaikkia sopimuspuolten virastoja, yksiköitä ja yhteisöjä ja että nämä noudattavat niitä asianmukaisesti.

3. Tätä sopimusta sovelletaan sellaisiin tuleviin sopimuspuolten tai sopimuspuoliin liittyvien virastojen, yksiköiden tai yhteisöjen välisiin neuvotteluihin tai sopimuksiin, jotka koskevat 1 kappaleessa mainittuja asioita.

4. Sopimuspuolet vastaavat turvallisuusluokitellusta tiedosta sen vastaanottamisesta alkaen. Tähän vastuuseen sovelletaan tämän sopimuksen asianomaisia määräyksiä ja käytäntöjä.

4 artikla

Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset

1. Sopimuspuolet ovat nimenneet seuraavat toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset vastaamaan kaikilta osin tämän sopimuksen täytäntöönpanosta ja asianmukaisesta valvonnasta:

Suomi	Israel
Puolustusministeriö	Ministry of defence
Määrätty turvallisuusviranomainen	Directorate of Security for the Defence

ing the following subjects:

- a) Cooperation between the Parties and/or entities relating to the Parties concerning defence and security issues.
- b) Cooperation and/or exchange of Classified Information in any field between the Parties and their respective entities.
- c) Cooperation, exchange of Classified Information, joint ventures, contracts or any other relations between governmental, public or private entities of the Parties concerning defence or security issues.
- d) Sale of equipment and knowhow relating to defence entities by one Party to the other.
- e) Classified Information transferred between the Parties by any private or other representative, employee or consultant, concerning defence and security issues.

2. Each Party shall, in accordance with the national legislation, notify the relevant agencies and entities in its country of the existence of this Agreement and agree that the provisions of this Agreement shall be binding upon and duly observed by all agencies, units and entities of the Parties.

3. This Agreement shall apply to any future negotiations or contracts between the Parties or agencies, units or entities related to the Parties concerning the subject-matters specified in Paragraph 1.

4. Each Party shall be responsible for the Classified Information from the time of its receipt. Such responsibility shall be subject to the relevant provisions and practices of this Agreement.

Article 4

Competent Security Authorities

1. The Competent Security Authorities designated by the Parties as responsible for the implementation and the relevant controls of all aspects of this Agreement shall be:

In Finland:	In Israel
Ministry of Defence	Ministry of Defence
Designated Security Authority (DSA)	Directorate of Security for the Defence

(DSA)	Establishment (DSDE) (MAL-MAB)
-------	--------------------------------

	Establishment (DSDE) (MAL-MAB)
--	--------------------------------

2. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen mahdollisista 1 kappaleessa tarkoitettujen toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten muutoksista.

3. Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi määrätty turvallisuusviranomaisensa, jotka vastaavat tämän sopimuksen täytäntöönpanosta.

4. Sopimuspuolten toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset sopivat keskenään keskinäisistä turvallisuussuunnitelmista tämän sopimuksen mukaista turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamista varten.

5. Molemmat toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset laativat oman maansa osalta turvallisuus-ohjeet ja -menettelyt turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi tämän sopimuksen mukaisesti sekä tiedottavat niistä.

2. The Parties shall inform each other of any changes as to the Competent Security Authorities referred to in Paragraph 1.

3. The Competent Security Authorities shall notify each other of any designated security authorities that are responsible for the implementation of this Agreement.

4. The Competent Security Authorities of the Parties shall agree upon mutual security plans for the exchange of Classified Information in accordance with this Agreement.

5. Both Competent Security Authorities, each within the sphere of its own country, shall prepare and distribute security instructions and procedures for the protection of Classified Information as specified in this Agreement.

5 artikla

Turvallisuusluokitus

1. Turvallisuusluokat vastaavat toisiaan seuraavasti:

Suomi	Israel	Englanninkielinen käännös
ERITTÄIN SALAINEN	SODI BEYOTER	TOP SECRET
SALAINEN	SODI	SECRET
LUOTTA-MUKSELLINEN	SHAMUR	CONFIDENTIAL
KÄYTTÖ RAJOITETTU	SHAMUR	RESTRICTED/CONFIDENTIAL

2. Vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen saa muuttaa turvallisuusluokitusta tai peruuttaa sen ainoastaan lähettävän sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen pyynnöstä.

3. Vastaanottavan sopimuspuolen toimival-

Article 5

Classification

1. The levels of classification shall correspond to one another as follows:

In Finland	In Israel	English translation
ERITTÄIN SALAINEN	SODI BEYOTER	TOP SECRET
SALAINEN	SODI	SECRET
LUOTTA-MUKSELLINEN	SHAMUR	CONFIDENTIAL
KÄYTTÖ RAJOITETTU	SHAMUR	RESTRICTED/CONFIDENTIAL

2. The Competent Security Authority of the Recipient Party shall alter a security classification or revoke it only when so requested by the Competent Security Authority of the Originating Party.

3. The Competent Security Authority of the

tainen turvallisuusviranomainen voi pyytää lähettävän sopimuspuolen toimivaltaista turvallisuusviranomaista muuttamaan turvallisuusluokkaa tai peruuttamaan sen tai ilmoittamaan perusteet tietyn turvallisuusluokan valinnalle.

Recipient Party may request the Competent Security Authority of the Originating Party to amend a security classification or to revoke it, or to supply reasons for the choice of a given level of classification.

6 artikla

Article 6

Turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroinen suojaaminen

Mutual Protection of Classified Information

1. Sopimuspuolet toteuttavat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki asianmukaiset toimet suojataksaan tässä sopimuksessa tarkoitettua turvallisuusluokitellun tiedon. Ne antavat tälle turvallisuusluokitellulle tiedolle saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla tiedolle.

1. The Parties shall take all appropriate measures under their national legislation to protect Classified Information referred to in this Agreement. They shall afford such Classified Information the same protection as they afford to their own Classified Information at the corresponding level of classification.

2. Sopimuspuolet eivät salli kansainvälisten järjestöjen tai kolmansien valtioiden virkamiesten, oikeushenkilöiden tai kansalaisten pääsyä turvallisuusluokiteltuun tietoon, ellei lähettävän sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen ole ennakolta antanut siihen kirjallista suostumusta.

2. The Parties shall not provide access to Classified Information to international organisations or to officials, legal entities or nationals of third countries without the prior written consent of the Competent Security Authority of the Originating Party.

3. Turvallisuusluokiteltua tietoa saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten se on luovutettu.

3. Classified Information shall be used solely for the purpose for which it has been provided.

4. Pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon sallitaan ainoastaan sellaisille henkilöille, joilla on tiedonsaantitarve, joista on tehty kansallisen lainsäädännön mukainen turvallisuusselvitys ja joille on annettu sekä lupa saada tällaista tietoa että asianmukaiset ohjeet.

4. Access to Classified Information shall be limited to persons who have a need-to-know and who, according to national legislation, have been security cleared and authorised to have access to such Classified Information and briefed accordingly.

5. Sopimuspuolet varmistavat alueillaan, että tämän sopimuksen täytäntöönpanon edellyttämä valvonta toteutetaan asianmukaisesti.

5. In their respective territories, the Parties shall ensure that the control necessary for the implementation of this Agreement is properly carried out.

7 artikla

Article 7

Turvallisuusluokitellut sopimukset

Classified Contracts

1. Jos lähettävän sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen aikoo sallia neuvottelut turvallisuusluokitellun sopimuksen tekemiseksi vastaanottavan sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvan hankeosapuolen kanssa, sen tulee pyynnöstä ja viipymättä

1. If the Competent Security Authority of the Originating Party intends to permit negotiations for concluding a Classified Contract with a contractor under the jurisdiction of the Recipient Party, it shall, upon request and without delay, obtain the relevant security

saada vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaiselta turvallisuusviranomaiselta asiaankuuluvat turvallisuus selvitykset.

2. Jos on kyse avoimesta tarjouskilpailusta, vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi antaa lähetettävän sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle asiaankuuluvat turvallisuus selvitykset ilman virallista pyyntöä.

3. Alihankkijoihin sovelletaan samoja turvallisuusvaatimuksia, mukaan lukien asianmukaiset selvitykset, kuin turvallisuusluokitellun pääsopimuksen tehneeseen hankeosa- puoleen.

4. Kaikissa sopimuspuolten tai valtion yhteisöjen tai yksityisten organisaatioiden, kuten teollisuuslaitosten, yritysten, tutkimuslaitosten tai tuki- ja/tai palveluorganisaatioiden, välisissä turvallisuusluokitelluissa sopimuksissa on oltava asianmukainen turvallisuusartikla ja turvallisuusluokkien luettelo.

5. Sen sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen, jonka maassa työ suoritetaan, vastaa turvallisuusluokiteltua sopimusta koskevien turvallisuustoimien määrittämisestä ja hallinnoinnista noudattaen omien turvallisuusluokiteltujen sopimustensa suojaamista säänteleviä normeja ja vaatimuksia.

6. Turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin on sisällyttävä hanketurvallisuusohjeistus (Programme Security Instructions, PSI) turvallisuusluokitellun sopimuksen turvallisuusvaatimuksista ja sen kunkin näkökohdan tai osa-alueen luokituksista.

8 artikla

Turvallisuusluokitellun tiedon välittäminen

1. Turvallisuusluokkaan CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluva tieto välitetään diplomaattiteitse tai kuriiritse, jolleivät toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset muuta sovi. Vastaanottava sopimuspuoli vahvistaa kirjallisesti vastaanottaneensa tällaisen turvallisuusluokitellun tiedon.

2. Jos jompikumpi sopimuspuoli haluaa käyttää turvallisuusluokiteltua tietoa alueensa ulko-puolella, tiedon välittämisestä ja käytöstä sovitaan lähetettävän sopimuspuolen kanssa

clearances from the Competent Security Authority of the Recipient Party.

2. In the case of an open tender the Competent Security Authority of the Recipient Party may provide the Competent Security Authority of the Originating Party with the relevant security clearances without a formal request.

3. Sub-contractors shall be subject to the same security requirements, including due clearances, as the contractor which concluded the main Classified Contract.

4. Every Classified Contract between the Parties or between government entities or private organisations, such as industries, companies, research centres or assistance and/or service facilities, shall contain an appropriate security article and a security classification list.

5. The Competent Security Authority of the Party in whose country the work is to be performed shall assume responsibility for prescribing and administering security measures for the Classified Contract under the same standards and requirements which govern the protection of its own Classified Contracts.

6. Classified Contracts shall contain Programme Security Instructions (PSI) on the security requirements and the classifications of each aspect or element of the Classified Contract.

Article 8

Transfer of Classified Information

1. Information classified as CONFIDENTIAL or above shall be transferred through diplomatic channels or couriers, unless otherwise agreed by the Competent Security Authorities. The Recipient Party shall confirm in writing the receipt of such Classified Information.

2. If one of the Parties wishes to use Classified Information outside its territory, such transfer and use shall be subject to prior coordination with the Originating Party. This

etukäteen. Tiedon välittämiseen ja käyttämiseen sovelletaan tätä sopimusta.

Agreement shall be applicable to such transfer and use.

9 artikla

Article 9

Turvallisuusluokitellun tiedon kääntäminen, kopiointi ja hävittäminen

Translation, Copying and Destruction of Classified Information

1. Turvallisuusluokiteltua tietoa saa kopioida tai kääntää ainoastaan työtehtäviin tarvittavassa määrin.

1. The copies of Classified Information or its translation shall be limited to the number necessary for work duties.

2. Turvallisuusluokkaan ERITTÄIN SALAINEN / SODI BEYOTER kuuluvaa tietoa ei hävitetä. Se palautetaan lähettävälle sopimuspuolelle sen jälkeen, kun vastaanottava sopimuspuoli ei enää katso sitä tarvittavan. Turvallisuusluokkaan SALAINEN / SODI tai sitä alempaan turvallisuusluokkaan kuuluva tieto hävitetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Information classified as ERITTÄIN SALAINEN / SODI BEYOTER shall not be destroyed. It shall be returned to the Originating Party after it is no longer considered necessary by the Recipient Party. Information classified as SALAINEN/SODI or below shall be destroyed in accordance with national legislation.

10 artikla

Article 10

Vierailut

Visits

1. Vierailut tiloihin, joissa kehitetään, käsitellään tai säilytetään turvallisuusluokiteltua tietoa tai toteutetaan turvallisuusluokiteltuja hankkeita, edellyttävät isäntäosapuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen kirjallista ennakkosuostumusta. Tällainen suostumus annetaan ainoastaan pyynnöstä henkilöille, joista on tehty turvallisuus selvitys ja joille lähettäjäsopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen on antanut luvan käsitellä turvallisuusluokiteltua tietoa.

1. Visits to premises where Classified Information is developed, handled or stored or where classified projects are carried out are subject to the prior written consent of the Competent Security Authority of the host Party. Such a consent shall be granted only on request to persons who have been security cleared and authorized by the Competent Security Authority of the sending Party to deal with Classified Information.

2. Vierailupyynnön on sisällettävä seuraavat tiedot: vierailijan nimi, syntymäaika ja -paikka, passin tai henkilöllisyystodistuksen numero, kansallisuus ja asema, edustettavan organisaation nimi, turvallisuus selvitys, vierailun tarkoitus ja ajankohta sekä siihen liittyvän turvallisuusluokitellun tiedon korkein turvallisuusluokka; vierailun kohteena olevan organisaation nimi ja toimitilat sekä niiden yhteyshenkilöt.

2. The request for visit shall contain the following information: the visitor's name, date and place of birth, passport or ID card number, nationality and position; the name of the organisation represented; security clearance; the purpose and date of the visit, including the highest level of Classified Information to be involved; the name of the organisation and the facilities to be visited, and the points of contacts at those.

3. Vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen on saatava vierailupyynnö vähintään neljätoista (14) päivää ennen vierailua. Kiireellisissä tapauksissa toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat sopia lyhyemmästä määräajasta.

3. The request for visit shall be received by the Competent Security Authority of the Recipient Party at least fourteen (14) days before the visit takes place. In urgent cases the Competent Security Authorities can agree on a shorter period.

4. Vierailulupa on voimassa enintään kaksi- toista (12) kuukautta.

5. Vierailijan on noudatettava isäntäsopi- muspuolen maassa, toimielimessä, virastossa, organisaatiossa tai toimitiloissa sovellettavia kansallisia turvallisuusohjeita ja suuntaviivo- ja.

6. Vierailijan saama turvallisuusluokiteltu tieto katsotaan tämän sopimuksen mukaisesti luovutetuksi turvallisuusluokitelluksi tiedok- si.

7. Isäntäsopimuspuoli toteuttaa kaikki tar- vittavat turvallisuustoimet ja varotoimet var- mistaakseen fyysisen turvallisuuden isäntäso- pimuspuolen maassa vieraileville lähettäjäso- pimuspuolen henkilöstön edustajille.

8. Edellä mainituista velvoitteista poik- keamatta isäntäsopimuspuoli:

a) antaa lähettäjäso- pimuspuolelle mahdolli- set erityisvaroitukset vihollisuuksista, jotka voivat vaarantaa vierailijan turvallisuuden, mukaan lukien terroriteot,

b) toteuttaa tällaisen varoituksen johdosta kaikki tarvittavat turvallisuustoimet ja varo- toimet, mukaan lukien suuren riskin sisältä- villä alueilla isäntäsopimuspuolen maassa liikkuvan vierailijan suojaaminen ja evaku- ointi.

9. Isäntäsopimuspuolen toimivaltainen tur- vallsuusviranomainen koordinoi kaikki vie- railijan fyysisen turvallisuuteen liittyvät asi- at lähettäjäso- pimuspuolen toimivaltaisen tur- vallsuusviranomaisen kanssa.

11 artikla

Tietoturvaloukkaukset

1. Sopimuspuolet ilmoittavat viipymättä toisilleen epäilemästään tai toteamastaan tur- vallsuus-luokitellun tiedon tietoturvan louk- kaamisesta tai vaarantumisesta.

2. Se sopimuspuoli, jonka lainkäyttövaltaan asia kuuluu, toteuttaa kansallisen lainsäädän- tönsä mukaisesti asianmukaiset toimet rajoit- taakseen tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoi- tettujen tietoturvaloukkausten seurauksia ja estääkseen loukkausten jatkumisen. Toinen sopimuspuoli antaa pyynnöstä tutkinta-apua, ja sille ilmoitetaan tutkinnan tuloksista sekä tietoturvaloukkauksen johdosta toteutetuista toimista.

4. The validity of a visit authorization shall not exceed twelve (12) months.

5. A visitor shall follow the national secu- rity instructions and guidelines applicable in the host Party's country, organ, agency, facil- ity or premises.

6. Classified Information acquired by a vis- itor shall be considered as Classified Infor- mation released under this Agreement.

7. The host Party shall take all necessary security measures and precautions to ensure the physical security of personnel representa- tives of the sending Party visiting the host Party's country.

8. Without derogating from the above- mentioned obligations, the host Party shall:

a) notify the sending Party of any specific alerts regarding possible hostilities, including acts of terrorism, which may endanger the security of a visitor.

b) in case of any alert as specified herein, take all necessary security measures and pre- cautions, including the protection and evacu- ation of a visitor visiting high-risk areas or territories in the host Party's country.

9. The host Party's Competent Security Authority shall coordinate all matters relating to the physical security of a visitor with the Competent Security Authority of the sending Party.

Article 11

Security Violations

1. Each Party shall immediately notify the other Party of any suspicion or revelation of a breach or compromise of the security of Classified Information.

2. The Party with jurisdiction in such cases shall undertake appropriate measures under its national legislation so as to limit the con- sequences of violations referred to in Para- graph 1 of this Article and to prevent further violations. Upon request, the other Party shall provide investigative assistance; it shall be informed of the outcome of the investiga- tion and of the measures undertaken as a re- sult of the violation.

3. Tutkinnan suorittava sopimuspuoli vastaa kaikista tutkinnasta aiheutuvista kustannuksista, eikä toinen sopimuspuoli korvaa näitä kustannuksia.

12 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Kaikki sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan yksinomaisesti sopimuspuolten välisillä neuvotteluilla, jolleivät toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset saa näitä riitoja sovituksi.

2. Sopimuspuolet sopivat, ettei tätä sopimusta koskevia riitoja tai tulkintakysymyksiä saateta kansallisen eikä kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi eikä niihin sovelleta kansallista lakia eikä kansainvälistä oikeutta.

13 artikla

Kustannukset

Sopimuspuolet eivät korvaa toisilleen tämän sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia.

14 artikla

Ilmoitukset ja neuvottelut

1. Tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi asiaa koskevan kansallisen lainsäädäntönsä ja sen muutokset.

2. Varmistaakseen läheisen yhteistyön tämän sopimuksen täytäntöönpanossa toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset avustavat toisiaan ja neuvottelevat keskenään jommankumman viranomaisen pyynnöstä.

3. Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset kehittävät yksityiskohtaiset menettelyt tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

4. Sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen edustajien vierailulla alueellaan keskustelemassa menettelyistä toisen sopimuspuolen luovuttaman turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi.

3. The Party performing the investigation shall bear all costs incurred in the investigation, and such costs shall not be subject to reimbursement from the other Party.

Article 12

Resolution of Disputes

1. All disputes between the Parties over the interpretation or application of this Agreement shall be resolved exclusively by means of consultations between the Parties, unless the Competent Security Authorities can agree.

2. It is agreed by the Parties that any dispute over or interpretation of this Agreement shall neither be subject to any National or International Tribunal nor to any National or International law.

Article 13

Costs

The Parties shall not reimburse each other for the costs incurred in the implementation of this Agreement.

Article 14

Notification and Consultations

1. In order to implement this Agreement the Competent Security Authorities shall notify each other of their relevant national legislation and amendments to their legislation.

2. In order to ensure close co-operation in the implementation of this Agreement, the Competent Security Authorities shall assist and consult each other at the request of one of them.

3. The Competent Security Authorities shall develop detailed procedures for the implementation of this Agreement.

4. Each Party shall allow representatives of the Competent Security Authority of the other Party to visit its territory to discuss procedures for the protection of Classified Information provided by the other Party.

5. Sopimuspuolet suostuvat ja sitoutuvat koordinoimaan tarvittaessa ennakolta toistensa kanssa yleisesti tämän sopimuksen täytäntöönpanoon jollakin tavoin liittyvät määräykset, ohjeet, menettelyt ja käytännöt sekä erityisesti kaikki sopimuspuolten puolesta toimivien yksityis- tai julkisoikeudellisten yhteisöjen tai yritysten väliset sopimukset.

5. Each Party agrees and undertakes, when needed, to pre-coordinate with the other Party provisions, instructions, procedures and practices related in any way to the implementation of this Agreement, in general, and all contracts between private or public entities or firms engaged by both Parties, in particular.

15 artikla

Article 15

Loppumääräykset

Final Provisions

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät valtiosisäiset menettelyt on toteutettu, ja ne ilmoittavat toisilleen sopimuksen voimaantulon ajankohdan.

1. The Parties shall notify each other of the completion of the internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement, and the date of its entry into force.

2. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten keskinäisellä kirjallisella suostumuksella. Kumpikin sopimuspuoli voi milloin tahansa ehdottaa muutoksia tähän sopimukseen. Jos jompikumpi sopimuspuoli ehdottaa sopimuksen muuttamista, sopimuspuolet aloittavat muutoksia koskevat neuvottelut.

2. This Agreement shall be in force for an unlimited period of time. The Agreement may be amended by mutual, written consent of the Parties. Either Party may propose amendments to this Agreement at any time. If one Party so proposes, the Parties shall begin consultations on the amendment of the Agreement.

3. Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos sopimus irtisanotaan, jo välitettyä turvallisuusluokiteltua tietoa ja tämän sopimuksen perusteella syntyntä turvallisuusluokiteltua tietoa käsitellään tämän sopimuksen määräysten mukaisesti niin kauan kuin se on tarpeen turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi.

3. Either Party may terminate this Agreement by written notification to the other Party, observing a period of notice of six (6) months. If the Agreement is terminated, the Classified Information already transmitted and the Classified Information that has arisen under this Agreement shall be handled in accordance with the provisions of this Agreement for as long as necessary for the protection of the Classified Information.

4. Tämän sopimuksen tullessa voimaan lakkaa Israelin valtion puolustusministeriön ja Suomen puolustusministeriön välillä Tel Avivissa 19 päivänä huhtikuuta 1994 tehty yhteisymmärrys-pöytäkirja järjestelyistä turvallisuusluokitellun tiedon ja aineiston suojaamiseksi sekä niihin liittyvistä turvallisuusasioista olemasta voimassa. Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa välitetty turvallisuusluokiteltu tieto suojataan tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

4. Upon entering into force of this Agreement, "the Memorandum of Understanding Concerning the Arrangements for the Protection of Classified Information and Materials and Related Security Issues between the Ministry of Defence of the State of Israel and the Ministry of Defence of Finland", signed at Tel Aviv on 19 April 1994, shall be terminated. Classified Information transferred prior to entering into force of this Agreement shall be protected according to the provisions of this Agreement.

5. Tämän sopimuksen edellyttämät tai mahdollistamat ilmoitukset tai tiedonannot toimitetaan turvallisuusrajoituksia noudattaen jäljempänä mainittuihin osoitteisiin.

5. Any notice or communication required or permitted to be given under this Agreement shall be forwarded to the following addresses, subject to security restrictions.

6. Kaikki sopimuspuolten tuottamat tiedonannot annetaan kirjallisina englannin kielellä.

7. Kaikki edellä mainitut ilmoitukset toimitetaan seuraavasti:

Israelin puolustusministeriö
State of Israel – Ministry of Defence
Director Information Security
Directorate of Security for the Defence Establishment

Suomen puolustusministeriö
Suomen tasavalta – Puolustusministeriö
Turvallisuusjohtaja
Määrätty turvallisuusviranomainen

Tämän vakuudeksi asianmukaisesti valtuutetut sopimuspuolten edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen Helsingissä 5 toukokuuta _____ 2011 kahtena alkuperäiskappaleena suomen ja englannin kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Englanninkielinen teksti on kuitenkin ratkaiseva tekstien poiketessa toisistaan tai tarvittaessa tulkintaa.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Israelin valtion hallituksen/
puolustusministeriön puolesta

Allekirjoitus:
Nimi: Juha Pekkola
Asema: Puolustus-
hallinnon turvallisuusjohtaja

Allekirjoitus:
Nimi: Amir Kain
Asema: Puolustus-
hallinnon turvallisuusjohtaja

6. All communication generated by either Party to this Agreement shall be in writing in the English language.

7. All notices mentioned above shall be effected as follows:

Israeli MOD
State of Israel – Ministry of Defence
Director Information Security
Directorate of Security for the Defence Establishment

MOD of Finland
Republic of Finland – Ministry of Defence
Security Director
Designated Security Authority

In witness whereof, the duly authorised representatives of the Parties have signed this Agreement, in _____ on the _____ day of _____, 2010 in two originals, both in Finnish and English, each text being equally authentic. However, in case of discrepancy or need for interpretation, the English version shall prevail.

For the Government
of the Republic of
Finland

For the Govern-
ment of the State
of Israel/Ministry
of Defence

Signature:
Name: Juha Pekkola
Title: Security Di-
rector of the Defence
Administration

Signature:
Name: Amir Kain
Title: Director of
Security of the De-
fence Establish-
ment